

חלק ב' - סיור בסביבה

לא לשכוח לצלם

פעילות א'

1. "אז מה?"

היכרות עם אזור החולות
לאחר שצעדתם בחולות מספר דקות, כתבו שני דברים הקשורים באזור ושמשכו את תשומת
לבכם, האחד חיובי והשני שלילי.

א. חיובי _____

ב. שלילי _____

2. בשיחה עם חברי הכיתה הוסיפו שלושה דברים שהוזכרו באופן חיובי _____

הוסיפו שלושה דברים שהוזכרו באופן שלילי _____

3. התבוננו סביב ותארו את האזור. התייחסו באופן כללי לטופוגרפיה, לפני השטח ולמאפיינים נוספים
כרצונכם (גורמים אביוטים וביוטיים). התייחסו למאפיינים טבעיים ולסימנים המעידים/ממחישים
את התערבות האדם במקום.

4. היעזרו במצלמה וצלמו תמונות המאפיינות את בית הגידול ותמונות הממחישות את מעורבות
האדם בבית הגידול.

טבלה 1 : תצפית לאפיון חולות _____

ממערב	מדרום	ממזרח	מצפון	
				אפיון טופוגרפי (גבעות/מישור...)
				כיסוי קרקע בולט (חולות חשופים / צמחייה/מבנים וכדומה)
				יישובים/מבנים/אתרים והמרחק שלהם מהמקום בו עומדים (הערכה)
				צמחייה (כמות, מספר מנים, גובה - הערכה, באם יש פריחה - צבע בולט, מינים פורחים)
				בעלי חיים ו/או סימנים לנוכחותם של בעלי חיים במקום
				סימנים למעורבות האדם בשטח החולי
				שימושיים אפשריים בשטח
				אחר

חולות ניצנים צילום: אירית שדה

פעילות ג'

בחלק זה תערכו מדידות כמותיות של גורמים שונים באזור הנבחר* בנוסף לתיאור הכללי שערכתם בפעילות ב'.
 * בהתאם להנחיות המורה.
 בעזרת ההנחיות הבאות שקיבלתם מהמורה, בצעו את המדידות השונות ורשמו את הנתונים בטבלה 2 שבהמשך.

טבלה 2: היכרות מעמיקה עם אזור חולות _____ – נתונים כמותיים

הערות	נתונים/ממצאים	הגורם הנבדק	
		גודל גרגר (מילימטר)	1
	I II	מידת החילחול I משך הזמן לטפטוף הטיפה הראשונה (שניות) II כמות המים שנשארה בקרקע (מיליליטר)	2
		טמפרטורת האוויר באזור חשוף (°C)	3
		טמפרטורת האוויר בצל (אם יש) (°C)	4
		טמפרטורת פני הקרקע (°C)	5
		טמפרטורה במחילה (עומק 10 ס"מ) (°C)	6
		עוצמת קרינה	7
		לחות אוויר יחסית ב- %	8
		מהירות הרוח	9
הערכה		יציבות הקרקע (מידת התנועה של גרגרים)	10
תילקח דגימה לבדיקה במעבדה		מליחות הקרקע	11
תילקח דגימה לבדיקה במעבדה		כמות המים בקרקע	12
		עקבות הקשורים באדם -סוגי העקבות, מספר העקבות מכל סוג.	13
		שאריות אנושיות - מספר לכלוכים/דברי פסולת	14
התייחסו ל"קבוצות", כגון בקבוקים, ניירות וכדומה.		שאריות אנושיות - סוגי לכלוך	15
		אחוז הכיסוי של הצמחייה	16
עצים, שיחים, עשבונים		תצורת צומח שלטת וגובה מקסימאלי של כל תצורה	17
הוסיפו את שמות המינים הבולטים:		מספר מיני הצמחים	18
		מצב פנולוגי של הצמחים	19
הוסיפו את שמות המינים הבולטים:		מספר מינים של בעלי חיים	20
		מספר פרטים של בעלי חיים מכל מין	21
אפיינו את העקבות בהתאם לשיוך הבא (ניתן להיעזר במדריך עקבות): יונקים, עופות, זוחלים, חרקים		מספר סוגי עקבות של בעלי חיים - מספר המינים	22
		מחילות - מיקום מספר	23
הערכה		יציבות התשתית - מידת היציבות של החולות	24

בחלק זה של הסיור תכירו מקרוב את צמחי החולות. השלימו את טבלה 3 כדי שניתן יהיה לדון בהתאמות הצמחים לבית הגידול החולי בעת סיכום הסיור בכיתה.

טבלה 3 - מאפייני צמחים בחולות

שם הצמח	א' -	ב' -	ג' -		
צורת חיים (עץ/שיח/עשבוני)					
גובה הצמח					
צורת הצמח					
צבע העלים					
שעירות העלים					
עלים חלקים מאד					
גודל העלים: (הערכה: קטנים, בינוניים, גדולים)					
מידת הגמישות של הגבעולים (הערכה)					
פנולוגיה: עלווה פריחה פירות					

מצב פנולוגי בצמחים

מצב פנולוגי (דרגות יחסיות)					
4	3	2	1	0	
עלים יבשים	הרבה עלים	לבלוב	הנצת עלים	אין עלים	עלווה
סיום פריחה	פריחה שופעת	פריחה מועטה	התחלת פריחה	אין פריחה	פריחה
סיום הפצת פירות	פירות בשלים רבים	פירות בשלים מועטים	פירות בוסר	אין פירות	פירות